Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactgegevens
gemeente@nijmegen.nl

Ons kenmerk
E25.001533

Bijlage(n)
Bijgevoegd: Ja

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 24 juni 2025
Onderwerp Startnotitie Nijmegen2033, Nijmegen Europese Culturele Hoofdstad 2033

Geachte leden van de raad,

Nijmegen wil in 2033 Culturele Hoofdstad van Europa worden. Op initiatief van culturele en maatschappelijke organisaties uit de stad en met brede steun vanuit onder andere de provincie Gelderland en de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, start de gemeente Nijmegen met de voorbereiding op een officiële kandidatuur. De bijgevoegde startnotitie is gemaakt om het traject naar de kandidatuur nader toe te lichten. Het proces kent een aantal stappen voor de raad. In de startnotitie zijn deze opgenomen in een tabel. In de eerste periode gaan we in gesprek met de raad over het proces en de eerste opbrengsten. Het is aan de raad om op basis daarvan in 2026 een besluit te nemen over de inschrijving als kandidaat stad.

Cultuur als motor voor maatschappelijke ontwikkeling
De ambitie is niet nieuw. Al jaren leeft het idee in de stad. Dankzij het huidige coalitieakkoord is nu het moment aangebroken om serieuze stappen te zetten.
De afgelopen jaren heeft de gemeente gesprekken gevoerd met tientallen partners en organisaties. De uitkomst is helder: er is veel enthousiasme en bereidheid om samen te werken aan een sterke kandidatuur. We kunnen met de titel laten zien hoe krachtig cultuur kan zijn. Niet alleen als bron van creativiteit en verbeelding, maar ook als aanjager van maatschappelijke en stedelijke ontwikkeling.
Nijmegen staat de komende jaren voor grote uitdagingen: groei en grote druk op de beschikbare ruimte en voorzieningen zorgen ervoor dat de kwaliteit van onze leefomgeving onder druk komt te staan. Cultuur kan helpen om de oplossingen voor deze uitdagingen te versnellen door verbinding te maken en bewoners te betrekken. De samenwerking met lokale en regionale partners uit zorg, onderwijs, economie en cultuur én met alle inwoners is daarbij van groot belang. Ook willen we de kandidatuur inzetten om nauw samen te werken met de gemeenten binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en met de provincie Gelderland.

We laten Europa zien hoe we met de inzet van cultuur de samenwerking in én met de stad versnellen en verbeteren. Zo geven we een positieve boost aan de leefomgeving van onze

inwoners. Want als er één stad in Nederland is die dat geloofwaardig en krachtig kan laten zien, is het Nijmegen wel.

Samen bouwen aan een programma
In de startnotitie geven we aan hoe we de route naar de kandidatuur willen vormgeven. En hoewel 2033 misschien ver weg lijkt, krijgen we al snel te maken met een aantal te behalen mijlpalen. De eerste stap is het officieel inschrijven als kandidaat. Die inschrijving is in het najaar van 2026. Het is aan de raad om een besluit te nemen over de inschrijving als kandidaat in 2026. Om onze inschrijving als geïnteresseerde voor onszelf goed te kunnen onderbouwen gaan we een contourenschets maken die in grote lijnen in beeld brengt hoe ons programma, organisatie en financiën er uit zien. De definitieve kandidaatstelling gebeurt in het najaar van 2027 met het indienen van een 'bidbook'. Het bidbook is het officiële document waarin Nijmegen haar visie, plannen , culturele programma, dekking en organisatie presenteert aan de Europese jury.

Het proces en de planning in de startnotitie zijn ambitieus, maar haalbaar. We starten met een contourenschets. Het kost tijd om deze schets te maken met input vanuit stad en regio, daarom starten we nu met de voorbereidingen (opzetten van een projectorganisatie en traject om input uit stad en regio op te halen). Daarbij is het proces nog niet in beton gegoten. Bij de vervolgstappen is nadrukkelijk ruimte voor participatie en samenwerking met stad en regio. Graag gaan we daarover met de raad in gesprek aan de hand van de startnotitie.

Het voorstel draagt bij aan de ambitie uit het Programma Cultuur en Cultureel Erfgoed: 'We zijn een aantrekkelijke stad met een bereikbaar en hoogwaardig cultureel aanbod en hebben een cultureel klimaat gericht op vernieuwing en innovatie.' Het voorstel draagt bij aan de uitvoering van de doelen 'We maken kunst en cultuur toegankelijk voor iedereen', 'We vergroten de aantrekkingskracht van Nijmegen', en ' We geven ruimten aan innovatie en creativiteit'.

In de nog op te leveren contourenschets voor Nijmegen komt te staan met welke budgetten we in Nijmegen rekening moeten houden. In de eerste jaren is er alleen sprake van voorbereidingskosten (2025-2028) en zijn nog geen extra middelen nodig. De uiteindelijke dekking komt vanuit bijdragen van gemeente, provincie, Europese Unie, Rijk, sponsoring, fondsen, ticketinkomsten etc. In vergelijking, bij Culturele Hoofdstad Leeuwarden 2018 droeg de gemeente 6,8 miljoen euro bij, de provincie Friesland circa 20,1 miljoen euro, het rijk circa 7,5 miljoen euro en de Europese bijdrage was rond de 1,5 miljoen euro. Er zijn tal van mogelijkheden om daarnaast ook bij Europese fondsen aan te vragen. Bij steden waar er werd samengewerkt met de omliggende regio, is er vaak ook een verdeling van kosten over regiogemeenten.

Voorbereidingskosten
Voor het jaar 2025 is €150.000,00 nodig voor het opstarten van de voorbereiding voor de kandidaatstelling voor Culturele Hoofdstad 2033. Deze middelen komen uit de begroting van het programma Cultuur en Cultureel erfgoed. Voor de jaren 2026 en verder schatten we

in dat het om een bedrag van ongeveer €500.000,00 per jaar (periode 2026 t/m 2028) gaat. We komen hierop terug bij de Stadsbegroting.

Wij hopen u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd en kijken uit naar een gesprek met de raad over dit onderwerp.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester